

РЕЗОЛУЦИЈА САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ О ЖЕНАМА, МИРУ И БЕЗБЕДНОСТИ

United Nations Entity for Gender Equality
and the Empowerment of Women

PHOTO: UN PHOTO / RYAN BROWN

1325 (2000)	1889 (2009)	1820 (2008)	1888 (2009)	1960 (2010)
Лидерство жена у изградњи мира и спречавању конфликта		Спречавање и одговор на сексуално насиље повезано са конфликтом		
ОПИС				
Прва резолуција Савета безбедности која повезује искуство жена у конфликтним ситуацијама са одржањем међународног мира и безбедности. Истиче лидерство и улогу жена у решавању сукоба, мировним преговорима и опоравку, захтева способност за родно одговорно реаговање у мировним мисијама и обуку о родним питањима за све укључене у одржање мира и безбедности.	Осврће се на искљученост жена из раног опоравка и изградње мира и на недостатак одговарајућег планирања и финансирања њихових потреба. Захтева стратегију како би се повећао број жена у доношењу одлука о решавању конфликта и тражи алате како би се побољшала примена: индикаторе и предлоге у вези механизма за праћење.	Прва резолуција Савета безбедности која препознаје сексуално насиље повезано са конфликтом као ратну тактику и као питање међународног мира и безбедности, које захтева одговор у областима очувања мира, правосуђа, пружања услуга и мировних преговора.	Унапређивање алата за спровођење Резолуције 1820 кроз успостављање лидерства на високом нивоу, изградњу експертизе у оквиру одговора правосуђа, пружања услуга, и изградњу механизма за извештавање.	Обезбеђује систем позивања на одговорност како би се могло узети у обзир сексуално насиље повезано са конфликтом, укључујући и навођење починилаца и успостављање аранжмана за праћење, анализу и извештавање.
Презентовано од стране Намибије, 2000. године	Презентовано од стране Вијетнама, 2009. године	Презентовано од стране Вијетнама, 2009. године	Презентовано од стране САД, 2009. године	Презентовано од стране САД, 2010. године
АКТЕРИ				
Генерални секретар (ГС) УН-а мора да: - повећа број жена у доношењу одлука о миру и безбедности у оквиру УН-а; - обезбеди учешће жена у мировним преговорима; - даје информације о женама и сукобу у извештајима које земље подносе Савету безбедности. Државе морају да: - организују обуку о роду и конфликту; - укључе родна питања у програме разоружања, демобилизације и реинтеграције. Стране у оружаним сукобима морају да: - заштитe жене од сексуалног и родно заснованог насиља (СГБВ); - поштују цивилни карактер кампова за избеглице и интерно расељена лица; - спрече некажњавање и избегавају амнестију за ратне злочине над женама. Савет за безбедност мора да: - узме у обзир утицај својих поступака на жене и девојке; - се у оквиру мисија састаје са женским групама.	Генерални секретар (ГС) УН-а мора да: - изради стратегију за повећање броја жена доносиоцих одлука о успостављању и очувању мира; - поднесе глобални извештај о учешћу жена у изградњи мира; - омогући агенцијама УН да прибаве податке о женама у постконфликтним ситуацијама; - постави саветнике/саветнице за родна питања и/или саветнике/саветнице за заштиту жена у мировним мисијама; - развије глобални скуп индикатора о спровођењу Резолуције 1325; - предложи Савету механизам за праћење примене Резолуције 1325. Државе морају да: - промовишу учешће жена у доношењу одлука у области политике и економије у најранијим фазама изградње мира; - прате потрошњу средстава на жене у постконфликтним ситуацијама и планирању опоравка, улажу у физичку и економску безбедност жена, њихово здравље, образовање, правду и учешће у политици. Савет за безбедност мора да: - дода одредбе о оснаживању жена које се односе на продужење мандата мисија УН. Комисија за изградњу мира мора да: - ради на укључивању жена у изградњу мира.	Генерални Секретар (ГС) УН-а мора: - обезбеди да је сексуално насиље узето у обзир приликом решавања конфликта као и током постконфликтних напора на опоравку; - покрене питање сексуалног насиља у дијалогу са странама у оружаном сукобу; - обезбеди заступљеност жена у институцијама за изградњу мира; - обезбеди да је сексуално насиље узето у обзир у процесима демобилизације, разоружања и реинтеграције помоћним од стране УН-а, као и у реформи сектора правосуђа и безбедности. Стране у оружаном сукобу морају да: - окончају сексуално насиље, спроведу команду одговорност и заштите цивиле од сексуалног насиља, укључујући и путем искључивања осумњичених починилаца из оружаних снага и евакуације цивила који су под ризиком; - категорично забрање амнестију за ратне злочине сексуалног насиља. Државе морају да: - граде свест и предузимају кораке за спречавање сексуалног насиља укључујући и путем ангажовања жена у мировним мисијама; - обезбеде обуку за војнике о спречавању сексуалног насиља; - применују политику нулте толеранције за дела сексуалне експлоатације или злоупотребе од стране припадника мировних снага УН; - развију мере за унапређење заштите и помоћи, посебно у вези система правосуђа и здравства. Савет безбедности мора да: - решава основне узроке сексуалног насиља како би се разбили митови о неизбежности и немогућности спречавања сексуалног насиља у ратним условима; - укључи сексуално насиље као критеријум у казнене режиме за сваку појединачну земљу, уколико је то релевантно. Комисија за изградњу мира мора да: - даје савете о начинима решавања сексуалног насиља.	Генерални секретар (ГС) УН-а мора да: - именује специјалног представника генералног секретара за одговор УН-а на сексуално насиље у сукобима (СРСТ-СВЦ); - именује саветнике за заштиту жена у мировним мисијама УН у контекстима где постоји висок ниво сексуалног насиља; - успостави тим судских експерата за брзи одговор; - обезбеди да се у мировним преговорима узме у обзир и сексуално насиље; - именује више жена медијаторки; - предлаже начине на које Савет безбедности може да унапреди праћење и извештавање о сексуалном насиљу које је повезано са конфликтом; - унапреди податке о трендовима и обрасцима сексуалног насиља; - подноси детаље Савету безбедности о странама у оружаном сукобу за које постоји основана сумња да врше систематско силовање. Акција УН-а против сексуалног насиља у сукобу (мрежа од 13 агенција УН) мора да: - унапреди кохерентност одговора УН-а. Државе морају да: - унапреде националне правне оквире и судске системе како би се спречило некажњавање; - унапреде услуге подршке жртвама сексуалног насиља; - обезбеде да традиционални лидери спрече стигматизацију жртва; - подрже свехобухватне националне и стратегије УН за искорењивање сексуалног насиља. Савет безбедности мора да: - уврсти сексуално насиље у критеријуме за утврђивање комитета за санкције.	Генерални секретар (ГС) УН-а мора да: - наведе у анексу годишњег извештаја стране за које постоји основана сумња да су починиле или биле одговорне за систематско сексуално насиље у ситуацијама које су на агенди Савета; - успостави аранжмане за праћење, анализу и извештавање о сексуалном насиљу које је повезано са конфликтом; - подноси годишње извештаје – укључујући стратешки и координисан план за благовремено и етичко прикупљање информација. СРСТ-СВЦ мора да: - брифује Савет; - брифује комитете за санкције и групе експерата. Државе морају да: - воде дијалог са странама у оружаном сукобу како би обезбедиле – пратиле испуњавање обавеза заштите; - обезбеде свим припадницима војске и полиције који су распоређени у мировним операцијама одговарајућу обуку о сексуалном и родно заснованом насиљу, сексуалној експлоатацији и злоупотреби; - распореди већи број жена припадница војске и полиције у мировне операције. Стране у оружаном сукобу морају да: - испуне конкретне и временски ограничене обавезе за борбу против сексуалног насиља које између осталог укључују и издавање јасних наређења преко командног ланца и кодекса понашања, водича односно одговарајућих правилника понашања на бојном пољу и еквивалентних докумената којима се забрањује сексуално насиље, као и благоремуу истрагу наводних злоупотреба како би се починиоци позвали на одговорност. Савет за безбедност мора да: - обезбеди систематско разматрање сексуалног насиља приликом давања и продужења мандата; - размотри употребу санкција против страна.
РЕФЕРЕНТНА / РУКОВОДЕЋА ТЕЛА У ОКВИРУ УН				
УН Women има водећу улогу и обезбеђује координацију и кохерентност програма за жене и девојчице у вези мира и безбедности (Пресидентил Статемент С/ПРСТ/2010/22).	Извештај ГС из 2010. о Учесћу жена у изградњи мира (С/2010/466) садржи план од 7 тачака за родно одговорну изградњу мира. Канцеларија УН за подршку изградњи мира и УН Women су координатори.	Јединица за добре праксе Одељења за мировне операције поднела је 1820 + 1 извештај 2009. године. Акција УН-а против сексуалног насиља током конфликта (мрежа од 13 агенција УН-а) подржава координацију.	СРСТ треба да изгради кохерентност и координацију у оквиру одговора УН-а на сексуално насиље повезано са конфликтом. У вези Акције УН-а против сексуалног насиља током конфликта за координацију.	Канцеларија СРСТ за сексуално насиље током конфликта уз подршку Акције УН-а против сексуалног насиља током конфликта.
МЕХАНИЗМИ ЗА ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ				
Стратешки оквир УН за жене, мир и безбедност 2011-2020. Неформална контрола: отворене дебате сваког октобра и неформални састанци Савета на тему. Периодични брифинзи Савета од стране генералног под-секретара УН Women.	Глобални индикатори за 1325 су основа за праћење. Индикатори су приказани у извештају ГС Saverty (С/2010/498).	Годишњи извештај (али без јасних параметара за праћење и извештавање). Месечна разматрања експертске групе Савета безбедности у вези заштите цивила (брифинг Канцеларије за координацију хуманитарних питања).	Позива на давање предлога о механизмима за праћење и извештавање. Годишњи извештај треба да садржи детаље о начинима и починиоцима.	Захтева од ГС да успостави аранжмане за праћење, анализу и ивештавање (МАРА) о сексуалном насиљу повезаном са конфликтом, укључујући и силовање током оружаног сукоба, постконфликтне или друге ситуације од значаја [ОП 8].
МЕХАНИЗМИ ЗА ПОЗИВАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТ (последиче непоштовања резолуције)				
Не постоје. Не указује се на казне за починиоце. Провизорна одлука о амнестији – стране се охрабрују да избегавају давање амнестије за ратне злочине над женама, тамо где је то остварио" [ОП 11].	Не постоје – али се позива на препоруке у 2010. у вези тога како ће Савет примити, анализирати и поступати по информацијама о 1325 [ОП 18].	Сексуално насиље релевантно за казнене режиме у појединачним земљама [ОП 5]. ГС треба да изгради стратегију решавања сексуалног насиља у дијалогу са странама у оружаном сукобу [ОП 3]. Категорично искључивање злочина сексуалног насиља из одредаба о амнестији [ОП 4].	Комитети за санкције морају да додају критеријуме који се односе на чинове силовања и друге облике сексуалног насиља [ОП 10]. Национални и локални лидери, укључујући и традиционалне/верске ауторитете треба да се боре против маргинализације и стигматизације жртва [ОП 15].	Позива се на временски ограничене обавезе за окончање сексуалног насиља код страна у конфликту и укључивање сексуалног насиља у критеријуме које разматра комитет за санкције [ОП 3, 5, 7]. Извештај који садржи списак починилаца контролише Савет [ОП 18].
РЕСУРСИ				
www.unwomen.org/1325plus10		www.stoprapenow.org		

PHOTO: UN PHOTO / ERICK ANASTEIN

PHOTO: UN PHOTO / ERICK ANASTEIN

PHOTO: UN PHOTO / MARTINE PERRET

PHOTO: UN PHOTO / MARCO DORMINO

PHOTO: UN PHOTO / AGNIESZKA MIKULSKA

PHOTO: PERSONAL COLLECTION / ANONYMOUS

PHOTO: UN PHOTO / MARTINE PERRET